

Frosträtter har hållit tillbaka höstsäden, nollrutor ett av de bästa verktygen för att hamna rätt i gödslingen det aktuella året.

Trots en del problem med utvintring och sjukdomar ser de höstsådda grödorna bra ut. I södra Sverige är vårbruket avslutat och grödorna uppe eller på väg upp, medan det i andra delar av landet ännu inte är påbörjat. Nollrutor är ett viktigt redskap för både lantbrukare och rådgivare, för att kunna se effekten av kvävegödsling i första hand, men även av växtskyddsåtgärder.

Vårbruket går från färdigt med uppkomna grödor i södra Sverige till inte alls påbörjat och tjäle och snösmältning längst upp i landet. Genomgående har det varit ganska torrt och regnet som kommer nu är välkommet.

Kylan både gynnar och bromsar de höstsådda grödorna

De höstsådda grödorna ser generellt bra ut. Det kalla vädret gynnar bestockning och rotutveckling samt ger grödorna möjlighet att utvecklas i lugn och ro, utan den stress som kan uppstå om det blir varmt. Dock bromsar frosträtter utvecklingen. I Värmland har det dock varit problem med höstvetet.

– Det är mycket höstvede som har utvintrat, utan att man exakt vet varför, troligtvis är det eftersom det var väldigt kallt under en period utan att det fanns något skyddande snötäcke och kylan kompletterades med isregn. Detta var före vetet invintrat. Dessutom har det varit en tuff vår med mycket nattfrost och kalla dagar. Höstvetet ser bättre ut där det var snö i kombination med kylan, säger Pia Björnell, växtodlingsrådgivare på Hushållningssällskapet Västra i Karlstad. Stora arealer av höstkorn har drabbats av rödsotvirus i södra Sverige. En del av fälten har körts upp helt, i en del har man sått i vårkorn och en del fält som behålls hoppas man på minst halv skörd.

Klumprotsjuka i västra Skåne

Höstrapsen är i stort sett fin och frisk, men den är sen jämfört med de senaste åren. Tack vare kylan har lantbrukarna sluppit angrepp av rapsbaggar och faran får anses vara antingen vara över eller så blir det små angrepp, eftersom rapsen snart går in i blomning. I västra Skåne har dock en del lantbrukare bekämpat rapsbaggar. På sina håll har man haft problem med klumprotsjuka i höstrapsen.

– Vi har sett en del klumprotsjuka i höstrapsen på nya fält och på nya gårdar. Det är en tråkig utveckling, som orsakas av växtföljden, man odlar raps för ofta. Det räcker inte med uppehåll på fyra, fem år. Även spillraps och ogräs som lomme och penningört ökar riskerna för klumprotsjuka, säger Olof Pålsson, växtodlingsrådgivare i västra Skåne på Hushållningssällskapet Skåne.

Bra men sena vallar

Vallarna ser bra ut, men de är, precis som de höstsådda grödorna, sena.

– Vallarna ser i stort sett bra ut, men vi har sett lite luckiga bestånd, kanske beroende på dålig etablering förra våren, då det var lite torrt, och i vissa fall är det snömögel/utvintring som orsakar luckorna. Tillväxten är långsam och har inte satt fart än eftersom det är både kallt och har varit lite torrt också på sina håll, säger Katarina Berlin Thorell, växtodlingsrådgivare på Hushållningssällskapet Sjuhärad i södra Västergötland.

Nollrutor ökar kunskapen hos lantbrukare och rådgivare

Intresset för att ha nollrutor för kväve och växtskydd varierar, men gemensamt är att rådgivarna är eniga i att framförallt nollrutor för kväve är viktigt och att de borde användas i större omfattning.

– För mig som rådgivare är det väldigt intressant med nollrutorna, att se om det finns ett mönster efter exempelvis förfrukt och att fånga in vad marken levererar, säger Louise Zetterholm, växtodlingsrådgivare på Hushållningssällskapet Halland.

– Jag har många ekodlare bland mina kunder och där vi nollrutor för att lantbrukarna ska lära sig mer om mineralisering av kvävet. Vi har även provat nollrutor i fält som ogräsharvas. Totalt sett jobbar vi mycket med nollrutor, det är det bästa verktyget vi har för att se effekter av de åtgärder som görs i fält, säger Henrik Nätterlund växtodlingsrådgivare på HS Konsult i Örebro.

– Jag tycker att det är konstigt att inte fler anammar nollrutorna. Det är ett lönsamt test att göra. Alla pratar om precisionsodling, men det verkar svårt att ta med sig en presenning i traktorn när man kör gödning, för att täcka en ruta med den, säger Martin Niklasson på Hushållningssällskapet Västra i Kungälv.

När det gäller nollrutor för växtskyddsbehandlingar så är det inte så vanligt förekommande, däremot tittar både lantbrukare och rådgivare gärna runt exempelvis brunnar där man slagit ifrån sprutan, för att få kunskap om ogräsfloran på gården.

